

ZOMBOR és VIDÉKE

P O L I T I K A I L A P.

Szerkesztőség:
Kossuth-utca 166. szám, Falcione-féle házban.
Kiadóhivatal:
Oblát Károly könyvnyomdája, Kossuth Lajos-utca.

Felölős szerkesztő:
Dr. ALFÖLDY ÁRPAD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.
Neptantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A szegényekért.

Hatalmas lépéssel viszi előbbre a szegényügy rendezését az a szabályrendelet, mely a belügyminiszteriumból e napokban került ki.

A hivatalos lap szűrte, szintelen közlései között huzódott meg a nagyszabású rendelkezés, melynek beláthatatlan következtései közül csak az az egy ragadja meg első sorban a figyelmet, hogy a szocialisztikus és anarkisztikus izgatásokkal megtámadott társadalmi béke helyreállítására az e rendeletben foglaltak keresztülvitele és pontos végrehajtása adja meg a legjobb eshetőséget.

A belügyminiszter rendelete a közsegiségre szorulóknak felelté gyakorlándó felügyelet módját és a segítség eszközeit állapítja meg. A rendelet kiegészítője akar lenni azoknak az intézkedéseknek, melyek törvénykönyveinkben a pauperizmus meggátolására már is lefektetvék, de a közhatóságok tevékenységének ezen a téren egészen új irányokat nyit meg.

Azokat veszi a rendelet védelmébe, a kik leginkább rászorulnak a védelemre, a kik e védelem nélkül teljesen elvesznének, elzültenének, de a kik a rendelet pontos végrehajtása esetén ismét megmenetőkkelé válnak, ha nem is mindig a társadalomnak, de az életnek mindenesetre.

Azokról van szó a rendeletben, a kik az emberiség legelhagyatottabbjai, legnyomorultabbjai és legnyomorékbabbjai.

Azok ügyét karolja fel a rendelet, a kik betegek ugyan, de kórházi vagy gyógyító-intézeti ápolást nem nyerhetnek; azokét, a kik gyógyíthatatlan betegek ugyan, de kezelésüket senki sem vállalja magára, gondozásukra senki sem kötelezett; azokét, a kiket a kórház mint gyógyíthatatlanokat elbocsát, mert ápolásra számot sem tarthatnak; azokét,

a kik testi fogyatkozásokban szenvednek, a kik hülyék, siketnémák, vakok, nyomorékok és elmebetegek és végre azokét a gyermekekét, a kik elhagyatottak, a kik előtt nincs nyitva szülői ház, a kiket nem vár ölelni kész anyai kar, a kikre nem keres gondos apai kéz nehéz munkája.

A rendelet a most felsoroltak gondozását a közhatóságok feladatává teszi, de reméli, hogy a társadalom a közhatóságok közhasznú tevékenységét támogatni fogja.

Mi bizunk Bács-megye társadalmában, mely mindig megtette kötelességét és meg fogja tenni most is, midőn ily nagy fontosságú nemzeti, humanisztikus és gazdasági kérdéssről van szó.

Mert a rendelet által tervezett módja a közsegiségre szorultak ellátásának ezeket e célokat szolgálja. A rendelet által tervezett intézkedések ugyanis legelső sorban a humanizmus szent ügyét szolgálják. De e mellett előtérbe nyomul a társadalmi és nemzeti érdek is.

A rendelet legtöbb intézkedése ugyanis az elhagyott gyermekek megmentésére törekszik. És ki tagadná, hogy az elzüléstől megmentett minden egyes ily gyermek a társadalomnak és a nemzetnek válik hasznos tagjává. A gazdasági érdek ennél a rendeletnél, a mely ennyi emberélet gondozásáról, ennyi gyermeknek hasznos polgárrá neveléséről kíván gondoskodni, oly szembeötlő, hogy talán nem is kell külön felemlitenünk.

Bács-Bodrogh vármegye társadalma eddig sem zárkózott el, kiváltképpen a gyermekekkel szemben, a társadalmi pátriarkalizmus kötelességeinek a teljesítésétől. Számos intézményünk van, mely a gyermekek gondozását tűzte ki feladatául.

A mit eddig az egyesekből alakult társadalom csak nagy nehéz-

ségekkel tudott itt-ott létesíteni, azt a hatóságilag szervezett segítő tényezőkké vállvetett működéssel számtalanszor többszörözve fogják megteremthetni.

A belügyminiszter rendelete megmutatja, hol kell hozzáfogni a szocializmus és az anarkizmus leküzdéséhez a nélkül, hogy a küzdelemben sebet ütő fegyvert használjunk.

A gondozásban részestülő gyermekek, az ápolást nyerő beteg sohasem lesz oly háládatlan a társadalommal szemben, hogy megtámadja azt, a kinek a keze megmentette az elzüléstől, bekötözte sebeit és enyhítette nyomoruságát!

N.

Városi dolgok.

A június 6-iki városi közgyűlés valóságos nagy tisztogatás volt Zombor szab. kir. város háztartásában. A városi butorok ki lettek helyeikből tologatva, végig lettek törülgetve. A porolás zajával volt telve a városbáza nagyterme, a pihék egész tömegében röpdöstek a levegőben, térdig jártak a locsposban. Reméljük, hogy alapos munkát végeztek.

Az egyik városatyának az a bejelentése, hogy az éjjel három helyen is betörték, villámként hatott. Betörések ugyan a világ minden városában fordulnak elő; de nálunk ilyesmiről már kezdtek meglepedkezni az emberek. A főkapitány annyi szép sikeréről olvasnak és tudtak a patres, hogy Turszky Jenő nevének: közbiztonsági tekintetben valóságos bűverőt szereltek tulajdonítani az emberek. Hát amikor később még arról is értesültek, hogy az ügyes és ernerész rablók csütörtök reggelre a városnak valamennyik negyedét szerencsétlenné megjelenésükkel. A Szivaci-uton: Brkily György üzletébe, a Szontai-uton: Milivojevics György üzletébe, az Apatini-utcában: Bosnyák József üzletébe hatoltak be bakteri hortyogás mellett, hogy több esetet ne említsünk. Különben az egészről az a tanúság, hogy ne bizzunk a bakterokokban.

A közgyűlésen általános örömet kellett a polgármesternek az a kijelentése, hogy az aszfaltjárdák öntözését

bc.oltotta. Ezzel a rendeletével igazán sok kellemelenséget szüntetett meg. Valóságos gyötrem volt nézni délutánonként azt a felöntözött aszfalttól sáros, mocskos publikumot, amely a friss levegőre iparkodva sietett végig a Bajai-utcán. Ha egyáltalán öntöztetünk, akkor öntöztessünk alkalmas időben. Egyébként teljesen igaza van a polgármesternek, hogy az aszfalt járdákat sehol a világon nem öntöztetik, legfeljebb seprtetik.

Dr. Donoszlovics Vilmos nagy hálaára kötelezte le a haladás barátait akkor, amikor reámutatott arra az anomáliára, hogy Zombor szab. kir. városánál két 600 forintos ösztöndíj nem lett folyósítva azért, mert az alapul szolgáló ösztöndíj-alapítvány adósaitól nem merték a kamatokat behajtani. A Falcione Gyula-féle alapítvány adósainak ez a becézgetése valóságos botrány. A ki az ösztöndíjak erkölcsi és közművelődés hasznáival tisztában van, az Zombor boldogulása és haladása ellen elkövetett mérvénytelen fogja stigmatizálni ezt az eljárást. Ha a jövőben is így gondoskodnak a város szellemi érdekeiről, akkor maholnap a legsötétebb Afrika is lefőz bennünket műveltségben és képzettségben.

A zombori iparosok árucsmakora, mint szövetkezeti kérvénye hogy a Bajai-utca 11. sz. ház engedtesse neki át, szintén elég mostoha bánásmódban részesült. Ennek a szövetkezetnek a célja, rendelkezése olyan magas és nemes, hogy felvirágoztatása és fenntartása érdekében bármely áldozattól sem lehet visszaradni. Tudjuk, hogy iparosaink minő mostoha viszonyok között tengődnek. Velük együtt sínlődik a város ipara is. A Bajai utcai házat okvetlen át kell nekik engedni, ha annak átengedése által enyhíthetjük bajukat. Ahhoz a kérdéses telekhez a város ingyen jutott, az hasznát a városnak nem hajt, és így költség és kár nélkül tehetünk annak átengedése által iparosainknak megbecsülhetlen szolgálatot.

Érdekes volt az a vita is, amely Lailosevits Jakab és társai kérvénye érdekében fejlődött ki. Ebben azt kéri a folyamodók, hogy a helyi piac ne létesse el a Belvárosból. Még Kupuszarevics Lyubomir is felszólalt ennél a tárgynál és egyenesen azt akarta kimondatni, hogy a heti piac örök időkre a Belvárosban maradjon. Dr. Donoszlovics Vilmos szerint közbiztonsági és közegészségügyi szempontokból okvetlenül szükséges, hogy a heti piac a város belsejéből kihelyeztessék. Mi abban a véleményben vagyunk, hogy a város nagyobbodásával és felvirágzásával önként meg fog oldódni a kérdés. Ha csak egy kissé szaporodik is Zombor lakossága, akkor már magától is elő fog állani a nagyobb piac szükségességének ez a kérése. A Szent-György-tér nem sokáig fogja befogadhatni Zombor buzás kocsiát. A Belváros kereskedőit ez a körülmény azonban ne agassza, mert például a budapesti váci-utcában már nagyon régen nincsen piac és mégis ott vannak a legnagyobb forgalmu kereskedések. A heti piac, akármerre van is, az egész város kereskedelmét szolgálja, nem pedig csak egyes utcák kereskedéseit.

Hírek.

* **Báró Vojnits István főispán állapota.** Báró Vojnics István főispán állapota, amint örömmel értesülünk, állandóan javul és rövid idő alatt a kórházat is elhagyhatja.

* **Az ó-szivaczi aljegyző megkeresztelése.** Csütörtökön délelőtt folyt le nagy ünnepélyesség közt Ladányi Mór ó-szivaczi aljegyző megkeresztelése, a ki az izraelita hitről a róm. kath. vallásra tért át s a kereszttségben Ervin József nevet nyert. Az ünnepélyes szertartást Rakita László odaváló plébános végezte a keresztapáságot pedig Piukovics József orszgy. képviselő vállalta el, a ki reggeli órákban érkezett a közsébe. Dacára a képviselő kérelmének, a mely szerint a hivatalos és ünnepélyes fogadtatást

melőzni kérte, mert nem mint képviselő hanem mint keresztapa jelent meg, mégis egész néprádat fogadta őt és szeretettel, jes ovációkban részesült. A plébánosnál szállt meg s 1/2 10 órakor keresztfiával elment a templomba, a hol a szertartásnak sok nézője akadt. A megkeresztelt legelső sorban is a róm. kath. hit és erkölcs tanból felett a plébános által hozzá intézett kérdésekre, majd ezután a hitvallást mondta el háromszor. Ennek végeztével következett a tulajdonképeni megkeresztelés a szokott módon. A szertartás végeztével a plébános magvas és magas szármalatu beszédet intézett a megkereszteltre a róm. kath. vallású magasztosságáról. Végül a plébános, a keresztapa és a megkeresztelt az oltár lépésön letérdelve az Úr imáját, az üdvözetet és az apostoli hitvallást mondták el hangosan. A szertartás végeztével Piukovics néhány helyen még látogatást tett, majd 12 órakor Zsupanszky Lyuomir közs. jegyzőhöz ment, a hol tiszteletére dísz ebéd volt, a melyre 14-en voltak hivatalosak. Csak 5 órakor fejeződött be a lucullusi ebéd, a mikor is Piukovics elutazott, míg a többiek jó ideig élvezték a házigazda vendégszeretetét.

* **Személyi hír.** A honvédség vezértörzsorvosa: dr. H. Bernollák József osütörtökön városunkban időzött.

* **Személyi hír.** Platz Bonifác dr. a szegedi kir. tankerület főigazgatója szombat délután városunkba érkezett az érettségi vizsgálatok megtartására. A vizsgálatok hétfőn reggel veszik kezdetüket a jelentkezők száma 22-tő. A kir. főigazgató Zomborból esütörtökön Bajára indul, hol szintén az érettségén fog elnökölni. Ministeri biztos Hoffmann József dr. osztálytanácsos.

* **Keszler János bönügye.** Tegnap délelőtt hirdették ki Keszler János, a sikkasztó kir. aljárásbíró ügyében a szegedi kir. ítélőtábla ítéletét, amelylyel az a zombori kir. törvényszék ítéletét indokainál fogva, helybenhagyja. Keszler Jánost annak idején a zombori kir. törvényszék öt évi fegyházra ítélte.

* **Hangverseny.** Perotti Gyula úr a magyar kir. opera hős tenorja, Bartók Matild k. a. a magy. kir. opera tagja, Szida Zsigmond úr operanékes, Fodor Ernő úr zongora-művész közreműködésével, kedden, június 13-án, a városi színházban hangversenyt rendeznek. Előadottnak ope-

A „ZOMBOR és VIDEKE“ TÁRCZAJA

Éjjele.

A Z. és V. eredeti tárcája.

Ira: Jámor Béla.

Még a falevél sem rebben. — Gyönyörű nyári éj van, melynél szebbet, megkapóbbat, a képelet sem alkothat magának. — A tiszta, felhőtlen, sötétkék égboltozatról, a csillagok milliárdjai vetik le foszfor fényüket a csödes falueskára, melynek hófehérre meszelt házikói, mintegy félve pislogatnak elő, az eperfák sűrű lombjai mögül. — A falu alatt folydogáló ér csobogása, elhaló sóhajként vész el a balzsamos illatú levegőben, majd a toronyóra érczes kongása rezg bele a néma éjbe s aztán ismét csend, áhítatos, szent csendesség borul az alvó tájra, a szunyadó természetre.

. De nem, amott az alvégen hangos nótaszóval bandukol támolyogva egy emberalak, közbe-közbe nagyot kurjantva. — Egy két pohárral tán többet vett be a bufelejtőből, az hangolta ilyen jó kedvre, szegény fejét. — Csetlik botlik

az atyafi, hol előre, hol hátra, de ő ügyet se vet neki, hanem csak törtet előre, ha nehezen megy is. — Most egyszerre megáll a nótá elnémul az ajkán. — Az előtte álló nádviskó araszni ablakából lámpafény sugárzik ki, megvilágítva a fák lombozatát, — de nem ez készíteti őt megállásra, hanem azok a panaszos, fájdalmas hangok, melyek az ablakon át kihanganak. — Imbolyogva bár de nagy óvatosan oda sompolyog az egyik ablakhoz s neki támaszkodik a falnak.

Igen, most tisztán hallja azt a fájdalmas, siránkozó hangot, mely az éj csöndjében még fájdalmasabban, még rémesebben hangzik. — A hézagosan felagatott esipetnyi vörös függöny melletti nyíláson át, — mely alig fedí a parányi ablakot, — kíváncsian kandikál be ami emberünk; majd egy hirtelen mozdulattal lekapja fejéről az összegyűrt kalapját s halkan dűnyögve, mormogva elkezd imádkozni.

Hallott van a házban! — Egy alig 6 éves, fekete göndörhajú fiúcska fekszik kiterítve a durva vásszonnal beborított rozoga asztalon. — Ha nem volna olyan

viaszsárga az a sovány arczocskája, azt hinné az ember, hogy csak édesen alszik szegényke. — Összekulcsolt kis kezében egy rozmaring szallat tart, mint egyetlen halloti dísz Az apja ott ül mozdulatlanul a kemence padkáján, szomorúan szinte fásultan meredve maga elé. — Az édes anya, az ott áll a kis halott mellett, az ő ajkairól jönnek azok a szivszakatgató, panaszos hangok! Egyetlen gyermekét, az ő egyetlen, édes, okos kis fiacskáját siratja, akit a könyörtülő Isten oly könyörtelenül ragadott el tőle! Sirva, jajgatva borul a kis vézna testre, elnevezi az ő egyetlen gyöngyvirágszálljának, kincsének, egyetlen boldogságának! Nevén hivatgatja, kór, könyörög neki, hogy még csak egyszer nézzen az édes anyjára, csak egyszer, utoljára mosolyogjon még rá De hát hiába! Zokogva csókolja azt a fagyos néma arczocskát, azokat a jég hideg kis kezeket aztán kimerülve roskad egy szőkre elnyomja az álmom egy két pillanatra, hogy aztán újra meg újra elsirathassa az ő egyetlen boldogságát!

ra részletek, egymint: Gróf Zichy G. Roland mester operából, Verdi, Gounod és Wagner operákból, magyar, francia és olasz dalok. Helyárak: Prosc. páholy 6 frt, páholy 4 frt 50 kr., zártzék az 1. és 2. sorban 1 frt 50 kr., 3., 4., 5., 6. sorban 1 frt, 7., 8. sorban 80 kr., 9., 10. sorban 50 kr., karzati ülőhely 40 kr., karzat 30 kr. A t. bérnök jogai vasárnap délig tartanak fenn. Jegyek előre válthatók Schön Adóff könyvkereskedésében. Kezdeté 8 órákor. A jegyek már szépen fognak, és remélhetőleg telt ház előtt fognak a vendég művészek hangversenyezni.

* **Június hó 8.** A koronázás évforduló napját a helybeli tanuló ifjúság a templomban és az iskolákban ünnepelte meg. A kir. főgimnázium tanuló ifjúsága tanáraik vezetése alatt reggel a róm. kath. templomba vonult, a mise alatt az ifjúsági énekkar régi magyar egyházi énekeket adott elő. A zombori felső kereskedelmi iskola a koronázás évfordulóját, június 8-át, szép ünnepélyvel ülte meg. Az ünnepély sorrendje a következő volt: 1. „Elj őseink hazája“, énekelte az ifjúsági énekkar. 2. „Előre“, Endrődy Sándor költeménye, szavalta Schön Dezső középő o. t. 3. „1867. június 8.“ Irta és fölolvasta Bokor A. középő o. t. 4. „A magyarok Istene.“ Petőfi költeménye, szavalta Krix Antal alsó o. t. 5. Hymnus, énekelte az egész ifjúság. Az ünnepély után az egész ifjúság tanáraival együtt százzal misére vonult. — A róm. kath. elemi iskolák ünnepe is misével vette kezdetét, a honnan az iskolába tértek. Itt az ünnepély a „Hymnus“ elnevelésével vette kezdetét, a mely után Czinkler Gyula tanító tartott szép beszédet a koronázás jelentőségéről. „Szózat“-ot szavalta el azután hévvel és ritka bátorsággal Roediger István IV. o. tanuló. Schützler Antal szintén egy hazafias költeményt szavalt szépen. A szép ünnepélyt a „Szózat“ zárta be. Az egész napon szünet volt az iskolákban.

* **Névmagyarosítás.** Weindl Kálmán a zombori kir. pénzügyigazgatóság számellenőre a saját, valamint lányai Gizella és Aranka neveit belügyminiszteri engedéllyel „Boros“-ra magyarosította.

† **Halálozás.** Konyovits Milos zombori szerb tanító f. hó 8-án életének 33-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órákor lesz. Elhunytáról ugy a család, valamint a szerb tanító testület gyászjelentést adtak ki.

..... A mi emberünknek ott az ablak előtt, mintha szállni kezdene fejből a mámor. — A szemeit törülgeti sóhajtozva, majd meg keresztet vet magára s kalapját fejébe csapva, útjára indul.

De nézzétek, mily biztos léptekkel siet előre. — Ijedten tekint néha vissza hogy aztán még gyorsabban törtesse előre. — Most is a fülében cseng annak a szegény asszonynak a panaszos sirása és maga előtt látja azt a viaszarga arcú kis halottat. — Szívében vád kél önmaga iránt, mert eszébe jut az ő szegény felesége meg az a pirosposztag pufókképi kis fiacskája, akit vetekedve szeretnek becézgetnek, mint egyetlen örömlüket, boldogságukat — a nyomorúságukban.

Ez úzi, ez hajtja őt a nyomorúságos — és mégis édes otthon felé.

..... Halkan, remegve nyit be a fülledt levegőjű földes szobácskába. Figyelve tekint körül amennyire a félmomái engedi. — Semmi baj édesen alszanak mind a ketten. A megkönnyebbülés sóhaja rebben el ajkairól s hátal-

* **Vizsgálatok a zombori felső kereskedelmi iskolában.** Az érettségi vizsgálatok a helybeli felső kereskedelmi iskolában f. hó 12-én és 13-tartanak meg. Az alsó és középső osztályban az évrő vizsgálatok 19 és 20-án lesznek. A vizsgálatok mindig reggel 8 és délután 2 órákor kezdődnek.

* **Kitüntetéses jogszigorlat.** Rajchich László, lapunk belmuunkatársa, a napokban kitüntetéssel tette le a jogtudományi szigorlati vizsgálatot.

* **Próba kocsit-ut aszfaltozás.** Amint értesülünk, a „Posta“ utczát, amely a pénzügyigazgatóság palota és az „Elefánt“ szálló előtt vonul el, kocsit-ut aszfalttal burkolják, próbaképpen. Nagyon szerencsés gondolat, hogy ezt az utczát választották erre a célra, mert ez az utca test teljesebb külön álló, és kellőleg frekvenciált hely, teljesen kipróbálható, hogy az aszfalt burkolat kocsit-utnak megfelel-e? Magától értetődik, hogy a kocsit-ut aszfalt burkolata lényegesen különbözik a járda aszfalttól, ellenállási ereje sokkal fokozottabb, úgy, hogy a kocsit absolute nem vieli meg annyira, mint pl. ez a „Vadászkürt“ kapuja előtt látható, mivel ott, ahol a kocsit közlekedés elég gyakori, mégis csak járda aszfalt van alkalmazva. Ennek utána aztán városunkban egy utca keramittal, egy utca már aszfalttal lesz burkolva, ami a korrall való haladást elég látszólagosan kifejezi. És, hogy a „Posta“ utczát választották aszfaltozásra, azért is igen helyes, mivel ezzel nem látszik megszakítva lenni a kockakövel való kövezés, ami végig vonul az összes előkelőbb utczák kocsit utain.

* **Felülvezetés a zombori áll. gymnasium által jun. 8-án megtartott tornaverseny alkalmával.** A folyó hó 8-án megtartott tornaverseny alkalmával következő urak fizettek felül: ngs. Győrffy Géza úr 2 frt, tek. Vértési Károly úr 1 frt., tek. Szondy Mátyás úr 60 kr., tek. Városv László úr 20 kr., tek. Tóth Béla úr 20 kr., tek. Zsibory István úr 10 kr. és ngs. Margalits Ede úr 50 kr. összesen 4 frt 60 kr. Fogadják a felsorolt t. cz. urak áldozat készségükért a tanulók mély köszönetét. A gymn. igazgatóság.

* **Perotti hangverseny.** Lapunk mult számában közöltük, hogy Perotti Gyula, a m. kir. opera hős tenorja, néhány művész, tarsával, a városi színházunkban hangversenyt rendez. Remélljük, hogy ennek a száraz ténynek az egyszerű közlése

ten kulcsolja össze kérges kezeit. — Majd oda megy az asszonyhoz, megcsókolja homlokát, aztán a kis fiához lép nesztelenül s gyöngöden karjaiba veszi. Ez fel sem riad az érintésre a számtalan csókra. Az apja magához vette az ágyba s amig boldogan simogatja azt a borzas fejécskét, szinte félve megdöbbenve gondol rá, hogy ugyan mi is lenne velük, ha elvesztenék ők is, az ő egyetlen fia esküjüket, kincsi ket!

Nem, nem Istenem! sóhatja remegve — úgye te nem fogod ezt megengedni!? És gyermekét szorosan magához ölelve. — Mintha már a halál nyulna utána, sirva csókolgatta, ölelgette, míg az álom reá nem szállt.

Nappali fényt hintve ragyognak a csillagok az égbolton!

Éj van! — mely eltakar minden jót minden rosszat! Elhallgattatja a mardozó lelkiismeretet s elfeledeti a bűt, bánatot, az élet ezernyi szenvedéseit!

tökéletesen eloget mond arra nézve, hogy városunknak a szépet és művészt kereső közönsége a legelőkelőbb érdeklődést fejez ki, tömeges látogatásával, az igaz művészet iránti lelkes érdeklődésének. Magától is érthető az, hogy városunk műpártoló közönsége kapva-kap az alkalmon, amikor elég szerencsés, oly ritkán, városunkban a valódi művészetnek egy-két, csakugyan hivatott interpretálóját, apostolat, Zomborban élvezhetni, hogy ekkor nem mulassza el az alkalmat és zsufalásig megtöltse a mi kis színházunkat, igyekszik magának a legmagasabb fokú művelzetet megszerezni.

* **A szabadkai villamos vasut.** A szabadkai városi villamos vasutat az eddigi vállalatól egy belga konsorcium vette át és kilátás van arra, hogy a legközelebbi jövőben e vasut a Sándori uton a Mária Valéria közkórházig, valamint a város területén levő ugynevezett városi erdőig ki fog építtetni.

* **A hitélet emelése érdekében.** Nagy Béla bodrogh-monostorszeghi plébánosközösségében egy díszes, három kőkeresztből való kálváriát emeltetett. A felállítás és fentartási költségek mintegy 400 frtra rugnak. A kálváriát Mészner István, bezdáni apát plébános szentelte fel.

* **Öngyilkos.** Vörös István bezdáni születésű és illetőségű hajós legény f. hó 8-9-ére a Ferencz-csatorna bezdáni rakodóján álló uszály hajó magtárában felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen.

* **Dalárda közgyűlés.** A bezdáni olvasóköri dalarda f. hó 7-én tartott közgyűlésén hozott határozatából kifolyólag önállósította magát — elvált az olvasókörtől s egyuttal tisztikarát megválasztotta következőképen elnökül: Csirszka Konrád, alelnökül: Czirfusz János, jegyzőül: Bogyó Sándor, pénztárosul: Kuzman Miklós, könyvtárnokul: Schneller Ernő s végre karmesterül: Farkas Ferencz választott meg. A közgyűlés után Farkas Ferencz az ezüst serleggel felköszöntötte az új elnököt s később valamennyi új tisztviselőt — a felköszöntők csak a reggeli órákban értek véget.

* **Esküvő.** E hó 4-én d. e. 9 órákor vezette oltárhoz a kulai róm. kath. plébánia templomban, dr. Molnár Károly a bodsági kerület országgyűlési képviselője Lederer Ilonka kisasszonyt. Az esketési szertartást dr. Hoffmann Károly pusztaszéri apát, kulai plébános végezte.

* **Érettségi Újvidéken** Folyó hó 5-én volt Margalits Ede dr. elnöklete alatt Újvidéken az érettségi vizsgálat a következő fényes eredménnyel: jelentkezett 33 ebből 7 jelesen, 7 jól, 14 egyszerűen érett. Három kéthónapra vissza utasított. Egy vissza lépett.

* **Eljegyzés.** Ney Gáspár, a „paiankai gőzmalom“ pénztárosa eljegyezte Pump Paulina kisasszonyt Prigl.-Szt. Ivánról.

* **A türelmetlen jegyes.** Vida Annus ludasi lakóse volt a nagy panasz. Elkéseredetten állított be a szabadkai rendőrséghez és panaszt emelt leánya ellen. Zomborban jártam, kezdé a történetek elregelését és a mig odajártam, addig a Teréz leányom elsőkött jegyeséhez, egy ... Kálmán nevű fiatal emberhez. Elvitt magával minden olyan elvihető tárgyat, ami csak a menaszszonyának dukál, de jegyesnek még nem. Vitt magával alsó dunnát, vánkost, jó meleg szellős takarót is. És vitt még sok olyan dolgot, amit felsorolni nem szükséges. Kéri a türelmetlen alázatosan, hozza vissza türelmetlenkedő leányát, meg a holmit is. A rendőrség Csipak Sándor és Macskovics István rendőröket bízta meg a kutatással, akik meg is találták a szökött jegyest Hoffmann Gusztáv tanyáján s haza szállították, holmival együtt, talán most már megvizsgálatódott édes anyjához.

* **A „Ferenz-csatorna részvénytársulat”** a napokban tartotta meg Türr István tábornok elnöklete alatt 27-ik évi rendes közgyűlést. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság javaslatát, hogy az 102523 korona 12 fillér nyereségből az elsőbbségi kötvények tulajdonosainak egy százalék mint osztalék fizetessék ki. A fennmaradó összeget új számlára eldörték. A felmentvény megadása után a napirenden levő választásokat az igazgatóságba és a felügyelő bizottságba megejtették. Léway Lajos orsz. képviselő lelkes szavakban köszönetet mond Türr tábornok elnöknek a csatorna ügyében kifejtett fáradságtalan és sikeres tevékenységéért és indítványozza, hogy úgy neki, mint az igazgatóság tagjainak és a tisztviselő karnak a közgyűlés háláját és elismerését jegyzőkönyvileg kifejeztessék. Türr tábornok meghatóttan mond köszönetet azért az elismerésért, mely iránta kifejeztetett, utal arra, hogy a vállalat helyzete most már tetemesen javult az által, hogy a csatorna tiszta torkolatának Ó-Becsére való áthelyezése a befejezéshez közeledik. Szóval reményli, hogy az ő életének egyik kedves eszméje, mely mellett szóval, írásban és tettel agítált, t. i. a víziutak kifejlesztése ezután Magyarországon is nagyobb lendületet fog venni.

— **(A sport veszedelme.** A Petie Gironde-ban olvassuk a következőket: Nehány nappal ezelőtt a vidékre mentem üdülni. Kevés idő óta Lavardac-ban laktam, a Lot és Garonne kerület e kies vidékén és megismerkedtem a helység egyik legkedvesebb lakójával, ifjabb Dufils Mór urral. — Milyen bodlog lehet, mondtam neki egy napon, mert ezen a gyönyörű vidéken élhet. Kénye kedve szerint lovagolhat, biciklizhet, vadászhathat, erdőn-mezőn tutkoshat, mindig a jó szabad levegőn. Könnyű az élete és biztos, hogy mindig jó az egészsége. — Nem mindig, volt a felelet, mert bár jó ennek a vidéknek a levegője, beteg voltam és még ma is beteg volnék, ha a dr. William Pink pilulái sápadt személyeknek nevű szer nem segített volna rajtam. — Valóban őt is dr. William Pink pilulái gyógyították meg. Nagyon örülök annak, mert mint a Petite Gironde híri tudósítója, az ön engedelmével közzé teszem esetét, a mint fizikailag meggyógyult beteg esetével tettem. — Szívesen szolgálatára vagyok, mondotta előzőken ismerősöm. Megírom önnek betegségem történetét és meg tudom egy bizonyítvánnyal, mely meggyógyulását igazolja. Az egészet közzé teli azután, hogy mások is kövessék példámra. Ezzel ellátvozt, de nem sokára egy levéllel tért vissza. — Ime, mondotta ill a levél, melyet a Pink-pilulák gyártóhoz intéztem, megköszönve a jó pilulákat, Vegye tudomásul és ha jönnek találja, közölje a lapjában. A level így szól: „Kötelességemnek tartom, hogy nyílt bizonyítvánnyal megköszönjem gyógyulásomat, mely tisztán az ön piluláinak eredménye. Nem lehetnek elégségesen híres és nem biztathatóan elégséges ismerőseim, hogy a Pink-pilulákat használják. Az elláradást, melyet a kerékpárral és a lóval való túleröltetés idézett elő, a pilulák jó hatása következtében eltűnt, a fárszóló köhögés elalott éz ma sokkal erősebb vagyok, mint ezelőtt. Ifjabb Dufils Mór, Lavardac (Lot és Garonne, Franciaország).” Mután ez a gyógyszer főként a idegeket és a vért erősíti, hatása kiterjed sok betegségre; vérszegénység, eszú, gátbántalomra, neuralgiára, gutaütésre, a végtag bénaságra, fejfájásra. arcrózisra skrofulára stb. A pilulák visszaadják a szép arczint a sápadt személyeknek. A Pink-pilulák kaphatók Magyarországon minden jobb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 frt 75 kr. és, a doboz 9 frt. — Főraktár: Gablin & Co. 6. cité Trévisé, Paris.

(Igen fontos betegeknek. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét egy rendkívül áldos és hatásában páratlan új gyógymódra: a haemopatiára, melynek megalapítója és

egyedüli képviselője, Dr. Kovács J. haemopata. Rendelő intézetében Budapest, V. Váci-körút 18 napról-napra legfényesebb eredményeket ér el súlyos idegbajoknál, különösen neurastheniánál, szív és gyomor-bajoknál, asthma- és köszvénynél, bőr- és vérbetegségekkel minden vegyi szer alkalmazása nélkül az általa feltalált párolgási és belégzési rendszere által a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást ér el. anélkül hogy a beteget hivatásában megzavarná. Minden betegnek ajánljuk, forduljon, mielőtt furdóhelyet felkeresne, Dr. Kovács J. orvos urhoz, mert ezáltal sok dőt és pénzt takaríthat meg.

A zombori főgymnasium torna-versenye.

Folyó hó 8 án, esütőrtökön délután tartotta meg a főgymnasium ez évi torna-versenyét. Dacára a fenyegető esőnek szép és meglehetősen számú közönség foglalt helyet a megyeháztéren felállított ülőhelyeken, sőt még a megyeház ablakait is eltele. Délután $\frac{3}{4}$ 4-kor indult az ifjúság, élén a túzólt zenekarral vidám zeneszó mellett a versenyterre.

Pont négy órakor kezdődött meg a verseny, a Hymnus elnéklésével. Majd az összes osztályok szabványokrolta következett, versényszó nélkül csak kongatásra. Gyönyörű látványt nyújtott a 300 ifjúnak e gyakorlatla, melylyel katonai fegyelmzettéségüket kimutatták. Ezután az I. a) és I. b) osztály a korlont és támfán mutatta be ügyességét, amit a szertornázás követett. Itt a legszebb látványt a minta csapat nyújtotta, melynek legügyesebb tornásza: Türr Aladár VII. o. t. volt. Majd különböző játékokban való ügyességüket mutatták be az ifjak, amire a verseny legérdekesebb része: az egyéni versenyek következtek. Ezek eredménye a következők:

Pózna-mászás. I. csoport 1. Sohr Mihály. II. csoport 1. Dóra József. III. csoport 1. Frey Imre.

Kötélmászás. I. csoport 1. Lalossevits Pál. II. csoport 1. Frávgvik Flóris. Függeszekedés. 1. Türr Aladár, 2. Hajnal Simon.

Magasugrás. 1. Blumenthal Tibor, 165 cm. II. Holtverseny. Falcione, Hajnal közt.

Skótugrás. Klemm Gyula 150 cm. 80 méteres futás. I. csoport 1. Pocsok Béla. II. csoport 1. Dóra József. 2. Csávosi Sándor. III. csoport 1. Magyar Mihály.

120 méteres futás. I. csoport 1. Krizsák Ádám. II. csoport 1. Lugumerszky György. 2. Heinz Béla. 160 méteres futás. I. csoport 1. Blumenthal Tibor, 2. Orbán Pál. II. csoport 1. Kiss Mátás, 2. Szondy István.

Sulydobás. 1. Maximovics György 793 cm. 2. Hajnal Gyula 782 cm.

Dizkosz-dobás. 1. Henneberg Géza 24.05 m. 2. Maximovits György 22.85 m. Távugrás 1. Perndl Adorján 5. m. 20.

2. Hnnneberg Géza 5 m. Kötélhuzás. Győzött a VII. o. VI. ellenében.

Gátfutás. 1. Szondy István, 2. Klemm Gyula.

Hármas-ugrás. 1. Perndl A. 1055 cm. 2. Goldfahn J. 1030 cm.

Rudugrás. 1. Lugumerszky György 265 cm. 2. Ványúr Imre 200 cm.

Versenyek után a bizottság a díjakat kiadta, mire az ifjúság a körúton át zenezszoval az intézethez visszatért.

A hétről.

Ha az ember úgy a nevezetesebb eseményekről nevezné el a heteket, úgy a hét krónikusa bizonyára a betörések hetének nevezné el az elmúlt hetet. Va-

lással el lehet mondani, hogy városunk betörői az elmúlt héten „remekbe dolgoztak”. Nem csak különböző, mondhatni legkülönbözőbb tárgyakat emeltek el, hanem ezeket az elemeléseket a város legkülönbözőbb pontjain eszközölték is, ha már hivatalos nyelven akarok beszélni. No de ez még mind semmi azzal a fura-fanggal szemben, a melylyel a rendőrséget a szó szoros értelmében dupirozták. Egy a sok működő tagjai közül érdemes tolvaj szövetkezetüknek bizalmas érintkezésbe lépett a rendőrség egyik nem kevésbé érdemes besugójával s mintha az érdemes férfiú e privát foglalkozásáról mit sem tudna, vele szemben, csak mintha orgazda lenne, úgy viselkedik, s elmondotta neki, hogy ők elhajtának egy dísznőkereskedőtől 4 darab kövér dísznő, s egyenesen hozzá, a ki azok vételárával ha úgy tetszik, adós is maradhat. A rendőrség érdemes besugója fellekesedve azon szívhez szóló intelmek által, melyekben a rendőrségen részlettek, s szakítva eddigi a gonosz hajlamaival, még azon este sietett a rendőrségre, hogy értesüléseit a rendőrség részére hasznosítsa. Lett erre nagy gaudium városunk közbiztonságának őrizői között. A ki csak mozgósítható volt, mind a becsületes besugó lakása köré koncentrálódott s ott minden beszélgetések között várták a jó híradást. De biz az sokáig váratott magára, váratott bizony reggelig is, a mikor aztán a rendőrök ismert éleslátásával kísütötték, hogy azok a „dísznő tolvajok” bizony nem fognak világos nappal zsákmanyaikkal a körúton körül sétálni. Ennek a böles előre látásnak azután az volt az eredménye, hogy egy kissé kedvszogetten a város-házára mentek, a hol aztán a kárvalottak kara fogadta őket, kik egész éjjel, úgy beszéltek a rossz nyelvek, hiába döngöttek a rendőrség ajtóit, mert hát nem volt ott senki, valamenyien dísznő tolvajokra vadásztak. A koncentrálás ilyen esuffá tétele az embernek azokat a bizonyos operette rendőrségeket juttatja eszébe, a melyek nagy fontoskodva csinálják a legkacagatóbb abszurdumokat. — No de meglehet, hogy nem így folyt le a dolog, az azonban kétszgetelen, hogy a négy vagy öt rendbeli betörés követő napon polgármesterünk dícsériendákkal zengedezett a város közgyűlésén előterjesztett jelentésében — közbiztonsági állapotaink felett. Ezt már megint nem tudom bizonyosan, mert nem láttam, de rossz nyelvek úgy beszéltek, hogy ez a jelentés lytografirozva van, s épen úgy mint bajdanában, a jó öreg Budapesti Közlöny közölte naponta, hogy „Tíme mellett a tenger csendes” épen úgy ezekben a havi jelentésekbe belekerül mindig a mi közbiztonsági állapotunk dícsérete, ha aztán épen a jelentés felolvasása napján cáfolnak a tények ilyen eclatansan a jelentésre, arról mit tehet a rendőrség, hiszen ők sem mindentudók s ők semmiben sem okai annak, hogy a polgármester úr őket megdícsérte.

Zombor környékén köröskörül ünnepet ülnek. Gákován, tegnap Sztanisicon, ma Militicsen részesítik az ifjúságot a bérnálás szentségében. Majorossy felszentelt püspök tette meg e héten körútt, s mindenütt ünnepelesen fogadják a népszerű és méltón nagy tiszteletben részesülő főpapat. Úgy beszéltek, hogy a némes-militicsiek ősi erényeikhez híven fáklás zenével akarják tiszteletüket demonstrálni a püspök iránt.

Multkor irtam az új aszfalttal eszmetársításban, hogy azt bizony alkalmatlan időben locsolják, s igazán örülök, hogy ezt a helyteleniséget más is észrevette, sőt mi több, a városi közgyűlésen is felszólalás tagjává tette. S még inkább örülök, hogy ennek a felszólalásnak meg is volt a kívánt eredménye, ha csak nem mentek tül a kívántakon is, mert a felszólaló Paul

Kálmán képviselő csak azt kifogásolta, hogy ne a délutáni sétálás idejében locsoljanak, a mire aztán a polgármester nagy készen megígérte, hogy egyáltalán nem fognak locsolni. Pedig talán alkalmas időben ha locsolják az aszfaltot, nem alkalmatlan a közönségnek s tisztántartás szempontjából bizonyára csak hasznos.

A hét folyamán nem kis műfélézetben lesz részre Zombor közönségének. Perotti ad hangversenyt a városi színházban. Hát Perottinak nincs szüksége az én reklámomra, ha a dolgot mégis megemlítem, teszem ezt pusztán abból az okból, hogy megtegyem a magam kötelességét is, mert tisztán kötelesség mulasztásnak tartanám, hogy akkor, mikor Perotti hangversenyt hirdető falragaszok megjelennek az utca falakon, a hét krónikájában ez megemlítné ne legyen. A jövő héten aztán majd irni fogok, nem Perottiról, mert ez csak dícsérlés lehetne, a mi annyit érne mint a Dunába vizet hordani, hanem arról, hogy mennyien voltak a színházban képviselendő városunk kulturális fejlettségét.

— y — z.

Egy füzetről.

Brankovics patriarcha ügye ismeretes mindenki előtt Jankovics Pál, a patriarcha ügyésze, most egy külön füzetben ismerteti a meghurcoltatás előzményeit. Mint-hogy a zombori törvényszék előtt megtörtént dolgokról van szó, azért kivonatossan közöljük annak tartalmát.

Megtudjuk belőle, hogy az egész hadjáratnak intézője egy ember: Grujics János dr. újvidéki újságíró, egy előző működése révén meglehetősen hírhedt férfi. Ez az ember, a kinek valósággal sportja lett, hogy sorra terrorizálja a szerb egyház főpapjait s meggyalázza őket a szerbesség lapjaiban, elküldi nekik kigyót, békát, — ez az ember, miután valahány lap csak tért nyitott neki, mindannyiban sikkasztással és csalással vádolta Brankovics patriarkát, végére, — hogy a patriarcha nem hederített támadásaira, maga jelentette föl őt a bíróságnál.

Vádolja ebben a feljelentésben a patriarkát azzal, hogy még zombori esepere korában (tehát 1882-ben) Sándor falu hitközségének pénztárából 246 forint 41 krt elikkasztott. Ez az összeg a szerb nemzeti egyházi alapnak járt s a patriarcha azért voltaképpen ezt károsította volna meg. Allításainak bizonyítására két okírás csatolt, a melyekről azonban utóbb kislult, hogy a mennyiben a rajtuk kintüntetett összeg ellentmond egymásnak, ennek oka abban van, hogy Grujics két más-más időből származó okmányt akart bizonyítani. Vádolja ezenfelül még a patriarkát azzal is, hogy két ízben csalást követelt el.

A kariócai járásbírósa erre természetesen kihallgatta a patriarkát a ki tagadta a vádak igaz voltát. Hogy a Sándor községtől beszedett díjat rögtön beszolgáltatva szerb alapnak, arra tizennygy év múltán nem emlékezhetett már, de még ugys mindenesetre joga volt hozzá, hogy ne rögtön szolgáltatassa be, a minthogy még szokás előbb várni, míg nagyobb összeg gyűl egybe. Sikkasztásról különben is úgy lehetne csak szó, ha ezt akár a Sándor községe, akár a megkárosodott alap állította volna. De egyik sem tette ezt, sőt határozottan kijelentette mindenikük, még pedig a bírósághoz megküldött írásbeli nyilatkozattal, hogy semmi elszámolási hibára nem akadtak.

A patriarcha vallomása, de még Grujics érveinek nyilvánvaló tarthatatlansága alapján a zombori törvényszék, mint büntető törvényszék, egyszerűen félretétette Grujics följelentését, mint olyant, a mely „bűnvádi eljárásra alkalmatlan.“

Igy állván a dolog most már a patriarcha saját reputációja megkövetelte, hogy

ne tartsa el Grujics piszkolódását, hanem vonassa értük felelősségre. Meg is történt ez, a mennyiben Brankovics patriarcha hamis vád miatt bepanaszolta Grujicsot a zombori törvényszéknél. Följelentésében kiemeli a patriarkára Grujics aljas jellemét; merő gonoszágból üldözi őt, csak úgy, mint egyéb szerb főpapokat, csak úgy, mint a hogy ennek jötevőjének, Angyelic Germán patriarkának utolsó napjait keserítette volt meg a legalávalóbb támadásokkal.

A zombori törvényszék meg is indította erre Grujics ellen az eljárást, mert épp a törvényszék volt az, a mely kimutatta, hogy a Grujics beterjesztette okiratok, a melyek különben is tisztességtelen uton kerültek csak kezébe, valójában semmit se bizonyítanak.

Grujics a bírósági üldözést elrendelőt ezt a határozatot megfőllebbezte a szeptemberi kir. táblához, majd mikor ez elvetette föllebbezését, a kuriához, a mely azonban harmadfokilag is jóváhagyta a törvényszék végzését.

Zomborban 1879. márczius elején került végtárgyalásra a per a melynek folyamán Jankovics Pál ügyvéd Grujicsnak többféle törekedéséről rántotta le a leplet. Rávilágított arra az aknamunkára, melylyel Grujics magának a koronának bizalmát akarta elfordítani a patriarkától s arra a másikkra, melylyel még egyrészt magát a magyar állameszme martirjaként tüntette föl, a patriarkára ráfogta, hogy ellenségimindennek, a mi magyar.

A hatóság beszéd után a törvényszék el is ítélte rágalmazás miatt Grujicsot, még pedig 3 havi fogházra s ezt azt ítéletet megerősítette azután a tábla is.

A nagy pört vert ügynek tehát ezek az előzményei. Hihetőleg örökre elnémulnak azután azok vádak, a melyek azt akarták elhíthetni a közönséggel, hogy egy főpap képes volna néhány száz forintot elikkasztani a tulajdon egyházától. Elégge csodálatos, hogy eddig is akadtak olyanok még intelligens és előkelő állású egyházi férfiak is, a kik meg gondolatlanul hallgattak néhány rosszkeletű ember nyilvánvaló hazugságaira.

Közgazdaság.

Almafánk veszedelme.

De ha akad is önfeláldozó gyümölcskedvelő, ki sem pénzálldozattól, sem a munkaerőtől vissza nem riad: a nemes czél alig fog eltérni, mert mit használ az, ha egy községben keltő, háron, mindent elkövet a vész elhárítására, százan, kétszázan meg összetett kezekkel, vagy nevetve nézik az egész dolgot? Semmit! Itt a pelda. Amint a »Gyümölcskertész« ben a vértetű pusztításait olvasván, be nem várva a földmivélsügyi miniszternek ide vonatkozó 9679. számú magas rendeletét, legott hozzá fogtam a vértetű pusztításához s pedig meglehetősen radikálisan, a mennyiben a nagyon megtámadott almafák koronáit, kegyelem és irtalom nélkül, levágtattam, bár végtelenül sajnáltam s ott a helyszínén előttem elégettetem, a törzseket erre készült kaparókkal levágtattam, a gyökérnél levő földet fölásattam és elhordattam messze a kertől kisebb fáim megtámadott, vagy csak gyanús ágait levágtam sajátkezüleg. En ezt megtettem, de az egész faluban csakis — én tettem meg.

A földmivélsügyi miniszter fent-

dicsért magas rendelete értelmében községünkben a vértetű-bizottság megalakulván, csekélységem elnöklésével, márczius 28-án bejárta a község kerteit és fájdalommal konstataálta, hogy a község összes almái megvannak támadva. Ez eljárásunkról a felvett hivatalos jegyzőkönyv az illetékes helyre beküldetett, — és az óta mély csend és nyugalom van, almáink busulnak, a vértetűk vidáman szaporodnak. Nem történt semmi; és nem is fog történni semmi; a nép kenyérkereset után jár, a jegyző pedig ezerféle dolga mellett nem ér rá a népet zaklatni, üldözni, vagy bírságotlanni, mint a rendelet parancsolja. A rendelet marad tehát magasztos írott malaszl — gyakorlati haszon nélkül.

Tehát nincs orvosság, nincs segély a baj ellen? Csekély véleményem szerint az ügyszeretet, az ügybuzgalom többet, használ, mint a »muszaj.« A népiskolák, mindenek fölött kivált a gazdasági ismétlő iskolák tanítói tehetnek sokat e téren; már az iskolás gyermekekkel meg kell ösmertetni a vértetű pusztításának nagyságát, ezekben kell ügybuzgalmat és szeretetet ébreszteni s ha ezek idáig eljutottak, akkor szeretetből és érdekből meg fogják tenni szivesen — de »muszaj«-ból soha. Már csak e téren is mily nagy feladat vár a gazdasági ismétlőiskolákra.

És csakugyan olyan veszedelmes bogár (rovar) az a vértetű? E becses lapok tisztelt olvasói bizonyára már többször olvastak róla, sőt talán természetben is láttak olyanokat. En keserű és káros tapasztalatból ismerem pusztításait. Egy k. hold nagyságu kertem van, beültetve szőlővel, gyümölcsfákkal, köztük nemesebbnél-nemesebb almafákkal. Almáim a legszebb korban vannak, kintinő talajban, ép, egészséges törzsűek s eddig igen igen bőven termettek, mint mondani szokás: »szeker-számra volt almám« és évenként 80—100 forintot is vettem be, saját házam szükségletére is volt egész télen át; almáim oly kitünők, hogy Bécsbe is szállítottam magas arisztokrata családoknak. — És most? Es most — nincs semmi; két-három év óta, se eladásra, se saját szükségletemre nem jut; a fák szépen virágoztak, el nem fogytak, hernyó vagy más pusztító rovar el nem pusztította és alma még sem volt. Sokat törtem ezen a fejemet; sokat bántódtam ezen érzékeny anyagi káron és élvezet-hiányon. A baj forrása rejtelmes volt előttem. Már régen láttam én almáimon a vértetű puha, fehér takaróját, köpenyegét; nemely fám úgy nézett ki, miútha havazott volna — június-júliusban, szinte örvendtettem e finom hópíheknek, nem is sejtve, hogy azok mily veszedelmes ellenséget takarnak.

Most már tudok mindent, de fájdalom! már késő, almáim már annyira inficiálva vannak, hogy megmentésük majdnem lehetetlen; azért lelkem egész meglevél ajánlom mindne gyümölcsfakedvelőnek, hogy éber sze-

mekkel örökjék fái fölött s ha bajt észlel, korán lásson a munkához, mert a mulasztást nagy kár és bánat fogja követni. Experto, crede Ruperto.

Irodalom.

Fővárosi divadlevél.

— A Divad Ujság-ból. —
A divat.

Minapi levelemben ígertem, hogy szöveket után a ruhák készítéséről fogok egyet-mást megírni. Megpróbálok tehát, amiből nem könnyű feladat, a mire ezzel vállalkoztam. Tagadhatatlan, hogy a mi a szoknyákat illeti, a tunika és fodordisz kezd nagyon elharapózni, kivált a könnyű nyári kelmékből készült modelruháknak majdnem kivétel nélkül ilyenek. Az egész ruha természetesen selembőlre van dolgozva. Selyem a szoknya, egy toldott és e felett még egy-két fodorra. Ennek az aljára aztán a virágos vagy sima vagy pettyes felsőszövetből tesznek néha egy széles formába vágott fodrot, erre a fodorra két-három keskenyebbet, aztán ezek fölé hull a tunika, a mely teljesen béleletlen és a mely vagy elől és hátul hosszú, csücskös, vagy ahogy a szoknya díszítését csak kétoldalt engedni láttatni, vagy pedig négy szabályos csücsökkel készült. Nagytúhá kerek is lehet, hogy a dísz köröskörül lássék a szoknyán. A tunikának a széle természetesen szintén fodros vagy csipkés. Gyakran varrásait is végig díszlik. Máskor pedig dísz helyett csak suprikált vorrással állítják a keskeny lapokat egymáshoz. Igazán azt kell mondanom, hogy sajnos, de a szoknya vagy tunika a már nemcsak a csipőre tesztül mint a keztyű, hanem majdnem térdig le oly szűk, hogy már szinte óvatosan kell benne lépkedni. Igaz hogy aztán térdőtől lefelé a szabása is úgy kibővül mint a tulipánnak a kelyhe, de meg a sok reahalmazott fodor és fodrocskától oly dus lesz, hogy egész csuda. Ehhez járul aztán szoknya rendkívül hosszú is. Szóval mintha csak arra volna számítva, hogy utcán ne lehessen benne kényelmesen járni. Nem is igen való az ilyen ruha csak szalomba, kaszinóba, fürdőre, zsurra, löversonyire, képkiallítás látogatására stb. Persze oda is csak kocsin lehet benne menni. Belátták ezt a franciák is és megengedték, hogy az idén annyira fölkapott virágkehelyszerű ruhák mellé az angol egyszerű ucai és gyalogsétákra való ruhát hozzák divatba. Tíz év óta nem lehetett annyi angol ruhát látni, mint most. Ennek is a szoknyája úgy áll, mint a keztyű. A dereka a régi merev, feszes hátul frakklebennyel, elől kissé hegyesen vágva, keskeny férfihajtóká és kihajtott gallérral a fehér smizett felett. A kényelmesebb elemek jobban szeretik a rövid kabátot, alatta könnyű ríktő színű, skót kockás vagy ázsúrral szővött piros selyembuzt. Ez annyival jobb, mint a fűződerék, hogy melegebb időben a kabátot le lehet vetni — a kényelmet nem is tekintve — mert van-e egy jó angol szoknyánál és selyembuznál kényelmesebb viselet. Az angol szoknyák és kabátok legdivatosabb dísz a retegleg sok tűzés. Ezenkívül egy kevés zsinórozás és himzés. A főntebb említett fodros ruhák dereka természetesen a laza bluzszerű francia modorban készült. A selyembélés feszes. Erre aztán van egy kis ráncolt krep, csipke, himzés, szalag és a jó Isten tudná, hogy mi mindenhől készült betét és válldisz félcelve, e fölé pedig lazán illesztve a felsőszövet. Az ujjja minden ruhának szűk — fájdalom, még a legkönnyebb nyári ruháé is — igaz, hogy az utóbbi többnyire bélés nélkül készült, hogy elég szellős legyen. Hogy mindeme különös tarka barka, terhelt divat sokáig fog-e tartani, azt nehezen lenetne megmondani. A sokfélesége azonban oly könnyűvé teszi a választást. Igaz, hogy most is, mint rendszeren mint-ha csak a vékony sugárnövésű alakokat vet-

ték volna figyelembe. Azokkal az szegény aszonnyokkal a kik egy kissé törpék, még hozzá vastagocskák is, azokkal divat istencsönyony egyáltalán nem törődik. Azok segísének magukon úgy, a hogy tudnak. Bőngészszék ki maguknak a sok közül, a mi nekik legalkalmasabb. Kerüljék fölük telhetően a nagy rózsás, a nagy kockás, szélesen sávós és a feltűnő kelméket.

— A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zenemű folyóirat ép most megjelent X füzete tartalmazza a következő zenemű újdonságokat: I Gaál Ferencz rendkívül népszerű szép hét dalát „Elragadta Galambot a Balaton“, II. „Siófokra megy a hajó“ III. Rubinstein A hírneves „Románéz“-át. IV. Zsadányi Ármánd. „Klárínétos nótáját“ magánhegedűre, V. Decker K. „Emlékszel-e“ Stü-tu? Romándalát magyar-német szöveggel. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden egyes füzete, miért is minden zongorázó és hegedűsnek ki a legjobb magyar dal-műdal, couplé salon-tánczenét s hegedű újdonságokat birni óhajjja különösen figyelmébe ajánlhatók e zenemű folyóirat havonként kétszer megjelenő 10-10 oldal tartalmazó füzetei. Egy negyedévben 6 füzett 60 oldal tartalommal 1 ftt előfizetésért kapható, s előfizetések s egyéb hangjegyekre szóló megrendelések a „Zenélő Magyarország“, (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalába Budapest, VI Csengery utca 62 a. intézendők, honnan árjegyzékek és az évnegyedek gazdag tartalmát mutató jegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Érvényes 1899. évi május hó 1-től.

Érkezés.

Sabadka felől:
6 óra 45 percz reg.
3 „ 34 „ délután
8 „ 34 „ este
Gyorsvonat:
7 óra 35 percz este
Gombos felől:
11 „ 47 „ délben
8 „ 25 „ este
Gyorsvonat:
8 óra 08 percz reg.
Baja felől:
3 óra 23 percz d. u.
6 „ 25 „ reg.
Újvidék felől
6 óra 30 percz reg.
11 „ 30 „ délelött
7 „ 17 „ este

Indulás.

Sabadkára:
4 óra 46 percz reg.
11 „ 54 „ délben
8 „ 35 „ este
Gyorsvonat:
8 óra 15 percz reg.
Gombosra:
6 óra 55 percz reg.
3 „ 41 „ délután
Gyorsvonat:
7 óra 41 percz este
Bajára:
7 óra 05 percz reg.
4 „ 05 „ délután
Újvidékre:
2 óra 55 percz reg.
7 „ — „ „
3 „ 51 „ délután

Június 1-jétől augusztus végeig vasár- és ünnepnapokon a d. u. 1 óra 04 perczkor induló tehervonattal személy szállító kocsi megy Ns.-Millicsre.

KLYTHIA A BŐR ÁPOLÁSÁRA RIZSPOR

Az arczbőr széptétele és finom itása.

Legelegánsabb toillette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve.

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillette szappan és illatszergyár.

Bécs J., Wollzeile 3. sz.

Kapható: a legtöbb illatszertárolg és gyógyszerárakban valamint Zomborban: Engel Mór, Weidinger S. és Zs. és Teltseh Gáspár keresk. czégnél.

Nyilttér. *)

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben (Alsó-Ausztria), az antirihumatisz és antiarthritikus (kőszvény és eszú-elletes) vértisztító tea feltalálójának

Ha itt a nyilvánosság előlépek, teszem azt először azért, hogy Wilhelm Neunkirchen gyógyszerész urnak kitűzött meghálásából köszönetemet azon jó szolgálatokért, a melyeket az ő vértisztító teája kínzó eszú- bántalmamban nálam eszközölt: másodsor azért, hogy mások, akik szintén ezen gyötrelmes bajban szenvednek, e kitűnő hatású teára figyelmesek legyenek. Nem vagyok abban a helyzetben, hogy a gyötirő fájdalmakat, melyek 8 éven keresztül minden időváltozás alkalmával t rajtam jelentkeztek, kellőképen esetleltém én, s a melyektől semmitéig gyógyszer, sem a kénassfürdők használatát (Bécs mellett Badenben) meg nem szabadítottak. Almatlaltul foglaldtam ágyamban egész éjszakákig át, ottvágyam elenyészett, szemem világa elhomályosodott s minden testi erőm szemelotomas megfogyatkozott. A most említett tea néhány napi használata után azomban fájdalmaim végre megszűntek, jobbra fordult. Meg vagyok győződve, hogy a ki hasonló betegségekben szenved, s bizalmát e teába fekteti, annak feltalálóját Wilhelm Ferencz urat epunya fogja áldani mint én. — kiváló tisztellel

Butschein-Streitfeld grófnő

alezredősnő.

Kapható minden gyógyszerárba.

*) Ezen rovatér nem felel a szerk.

Feljelős szerkesztő: Dr. Alfréd Árpád

ügyvéd.

Kiadó-laptulajdonos: Oblát Károly.

HIRDETÉSEK.

Chocolat

SUCHARD

Mindenhol kapható.

Cacao

A borszéki borviz a savanyúvizek királya.

Borszék.

Gyógyfürdő Erdélyben, Csikmegyében a fenyvesek hazájában.

Fürdőidény tartama jun. 15-től szept. 15-ig.

Utazás: Sász-Régenig vasutou, onnan a fürdő igazgatóság által szubvencionált gyorskocsin. E gyorskocsikra előjegyzést tehetni Miklós Görög vállalkozóknál Sász-Régen. Déli utirány: Brassó, Csikszereda vasutou, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyúvizek királya, megrendelhető az Igazgatóságnál Borszék.

Kapható mindenütt. Zomborban: Heindlhoffer Robert, Engel és Goldstein és Hay Ignác uraknál.

Fürdőre, borvizüzletre nézve minden felvilágosítással, prospektussal árjegyzékkel szolgál a fürdő üzlet igazgatósága Borszék.

Posta, távirat helyben.

Megrendelhető: Igazgatóság Borszék.

Milleniumi nagy éremmel is kitüntetve.

A világ minden tárlatán első kitüntetést nyert.

Posztószéküldés csakis magánoknak.

Egy darab	3 10 m. hossz. szu, elegendő egy férfiöltönyre	2,80 jó	3 10 jó	4,80 jó	6,00 —	7 50 finom	9,00 —	10 50 legfinomabb	12 40 angol	13 95 kangaron	} valódi gyanju-ból.	
Posztó gyári-raktár		Kiesel-Amhof Brünn.										
Minták portó és díjmentesen. Minthű szállítások.												
Figyelmeztetés!	Csakis közvetlen megrendelésennél lehet jutányosan venni; ime egy példa: Krausz Adolf posztókereskedő Bpsten szabóknak minden megrendelés után a mintakönyvéből a következő ajándékokat adja:											
10 frtnyi bevásárlásnál 50 kr ért 1 nadrágot	20 " " " " " " " "	1 frtért egy öltözetet										
60 " " " " " " " "	" " " " " " " "		egy finom öltözetet egész ingyen.									
Ezenkívül a szabónak 3 frtos szövetnél 20 % engedménye van.												
Ezen ajándékokal esakis a vevők fizelik meg, kik Krausz Adolf mintakönyvéből a szabónál vásárolnak.												

Szabadalmazott sodronyüveg

a legjobb anyag felső világosságoknak; padgyábrakok, különféle vastagságokban terjedelmük 175 □ mtr. Különös előnyei: A lehető legnagyobb töredékeny biztonság keresztülítés és verés ellen, a kellemetlen sodrony rostélyok mellözése tűbiztonság a legnagyobb mértékben, tömött maradása esetleges törésnél, minthogy a sodronybetevés az üveget erősen összetartja, a világosságnak könnyű áthatossága ezeltől sohasem ismert világosság elérés. Sok állami- és magánépületeknél a legnagyobb megelégedéssel használatlanban. Számtalanbizonyítvány, prospectus és minták rendelkezésre. **Öntöttüveg-padlőlemezek felső világosságnak** alagutak, földalatti járdák vasutaknál megvilágítására, erős anyagokban sima vagy mintázott, fehér, félféher (körülbelül 30 %-al olcsóbb mint rendes nyers öntött üveg) és színes sodrony-betevéssel vagy nél üle.

Üveg-fedéleserép és üveg-fodorserép különféle alak és nagyságban

Akten-Gesellschaft für Glasindustrie vorm. Friedr. Siemens Neuaadt bei Elbogen (Böhmen.)

Más gyártmányok mindentéle üveg, üvegvárók, táblaüveg, (belga és német.) üvegöntés és mint üveg; szabadalmazott üvegbeték.)

KATHREINER-FÉLE

Kneipp maláta kávé.

Nagy mama nekem is!

Évek óta kitűnő pótléknak bizonyult a babkavéhoz. — Ideg-, szív- és gyomorbajoknak, vérszegénységnek orvosiilag ajánlva. Legkedveltebb kávéital a családok százezereinél.

Richter-féle Korgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen birneves háziaszer ellentét az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, feldolgozott, gyűjtött bedörzsölésként alkalmazták készvényeiket, szuznal, tag-szaggatásnál és meghűléskorral, és az orvosok által bedörzsölés-készítő és mindig gyakoribban rendelkeztek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyártója Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igaz népszerű házaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban mindem minden gyógyszerüzletben készí-letben van; főraktár: Bévecársítás alkalomával szerezniél Budapesten. Bévacsárítás alkalomával igen óvatosság legyünk, mert több kisebbbetűknél igen óvatosság legyünk, mert több kisebbbetűknél igen óvatosság legyünk. Ki nem akar megkötő-üvegét, az minden egyes üveget „Horgony” véd-jeget és Richter cégjegyzését nélkül mint nem va-lódit utasítsa vissza.

RICTER F. AD. 45 társ. ca. és tár. udvarn szállíkok, BUDAPEST.

Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KAROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
Kitüntetve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, Ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól lefelé szállíthatnak és ami a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Javallat: A gége, a légzőszervek és az emésztési rendszer megbetegedései.
Ellenjavallat: sorvadás.

Gyógyhely,

értésítés és
tájékoztatót ingyen.

Lakások megrendel-
hető a fürdőigazga-

tóságnál.

Gleichenbergben.

Álkálikus-savanykás források: Constantin és az Emmaforrás; alkálikus-savanykás vasbuzogó; a Johannisbrunn; tiszta vasasbuzogó: a Klausenquelle; savó, tej (szára takarmányozás) Kefyi, anyasó-behelés, fenyőtűgözk belhelése, mindkellő különfűlkékben, légzési készülék, pneumatikus kamrák-édes-ásványvíz és pezsgő calorisatorfürdők, fenyőtű és aczel-fürdők, nagy vizgyógyintézet, terepgyógymód, enyhe nedves-meleg, pormentes, szélcsendes levegő, erdős dombvidék

Gleichenberg.

Alapítási év 1824

ifj. Husvéth István

műfestődéje és kémiai tisztító intézete,

ZOMBOR.

Kémiai tisztítás és festés, **uri, női és gyermek-öltözetek, selyem- és gyapju szövetek függönyök, szőnyegek, terítők** s egyéb szobadisztitési és ruházati tárgyak részére.

Kedvező festési és tisztítási árak.

Félszázad óta

Arany érem kitüntető elismert Arany érem
Páris-London. Dr. SICHULSKY-féle Pécs-Temesv.

Arczkenőcs és mozs-dóviz.

Ezen készítmények utánó levelét azoknak f. század óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel használtatnak szopló és májfoltó, a foróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mozs-dóviz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

Joliessante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Joliessante-Puder

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Joliessante-Fogpor

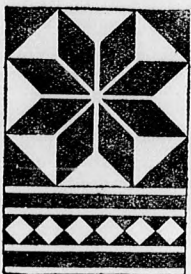
legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösüek eltávolítása s megóvására, mely által egyuttal a foghúsa is a legjót-konyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

Joliessante szappan

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilet-szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss üdekinésését. Kívánatra mintadarabok ingyen adatkak. Egy db ára 40 kr.

Haj-restorer

biztos szer a megoszult haj eredeti természetes színének visszaállítására. 1 üveg ára 1 frt. Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán.

NOVÁKG.

márvány-, mozaik- és csementáruk gyári-fióküzlete
ZOMBORBAN, me_yeháztér Odry-féle ház.

Képviseelője:

Csavrák Mihály.

ELVÁLLAL:

beton csatornázást, nedves falak szárazzá tételét.

Gránit terraztót

ELŐÁLLIT:

szökőkutak, fürdőkádak, viztartók és pissoirokat portland cementből.

RAKTÁR MINDENNEMŰ 1, 2, 3, 4 ÉS 5 SZINŰ

mű csement lapok, mozaik és gránit lapokból, konyhák, folyosók és templom burkolatok részére.

* Keramit és * Mettlachi-lapok. * Köögyagesővek. *

PORTLAND CEMENT ÉS HIDRAULIKUS MESZ

NAGYBAN ÉS KICSINYBEN

ASZTAL ÉS TEKESZTALLAPOK

FALBURKOLATOK

FEHÉR CARRARA, VALAMINT MÁSFÉLE MÁRVÁNY NEMEBŐL MINDEN SZINBEN

ÉS MÉRTEKEKBEN KÉSZITTETNEK.

Költségvetések és árjegyzékek ingyen küldetnek meg.